

ETA, en el punt sense retorn

Entre una ETA antifranquista i una ETA que atempta contra els avenços atesos per la democràcia, mal que els pesaren les paraules bel·ligerants d'Ordóñez, hi ha, certament, un salt qualitatiu, però aquesta vegada ja massa endarrere per albirar cap mena d'esperança envers una via de diàleg.

ETA va sorprendre tothom, dilluns passat, dia 23 de gener, quan atemptava, en plena ciutat vella de Sant Sebastià, contra el candidat a l'alcaldia de la ciutat —el més votat en les últimes eleccions autonòmiques basques en aquella ciutat—, Gregorio Ordóñez. I tothom vol dir també una part important de la base social de la coalició abertzale Herri Batasuna. No en va ésser la primera acció de l'organització armada basca contra un polític, que compta en l'haver dues crítiques duríssimes contra ETA (p-m), quan atemptà contra membres d'UCD l'any 1980, i contra els Comados Autónomos Anticapitalistas per la mort del senador socialista Enrique Casas, l'any 1983.

I és precisament aquesta sorpresa causada en el món abertzale, la novetat. Com també ho és la crítica posterior i a títol personal d'alguns membres d'HB, com ara Begona Garmendia, regidora de l'Ajuntament de Sant Sebastià o Patxi Zabaleta, parlamentari foral, entre els més significats. Ara bé, si ETA volia sotmetre a un examen de radicalisme la pròpia parroquia, ho ha aconseguit. La depuració ideològica dins del Moviment d'Alliberament Nacional Basc, feta cara a cara amb la direcció de KAS, una part de la qual li correspon a ella, tot just ha començat. I a qui no li agrada que se'n vaja; al capdavant, a ETA, en qualitat de direcció inaccessible d'aquest bloc, ningú no li demana comptes.

El salt qualitatiu en la logística d'ETA, però, fa difícil, per no dir impossible, entrar a debatre cap qüestió referent a la dinàmica pròpia —"lògica", en diuen altres, però és una paraula perillosa perquè se li pot atribuir un valor positiu— d'aquesta organització. Entre una ETA antifranquista i una ETA que atempta contra els avenços atesos per la democràcia, mal que els pesaren les paraules bel·ligerants d'Ordóñez, hi ha, certament, un salt qualitatiu, però aquesta vegada ja massa endarrere per albirar cap tipus d'esperança envers una via de diàleg. Un camí que corre el risc de tallar-se ara fins i tot dins la mateixa HB. Tot i així, no fóra desitjable una coalició abertzale trencada, perquè això significaria un enduriment de KAS, que tindria via lliure per eternitzar un camí sense eixida; un enfrontament que cada dia té menys de guerra i més d'intolerància.

Si aquest és el primer capítol o l'últim d'una nova etapa només ho sap ETA. Però si, tal i com afirma l'esborrany d'un document de KAS, també els mitjans de comunicació te-

nen un canó al clatell —Els mitjans, només intoxicuen? No mostren una realitat social basca canviant en el rebuig a cap tipus de violència com a instrument polític?—, la cosa haurà entrat ja en el terreny dels ismes més deplorables de la història.